

REKABET BÜLTENİ

ŞUBAT 2015

**Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu
Dairesi**

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Abdülğani GÜNGÖRDÜ

Mehmet ÖZDEN

Osman Tan ÇATALCALI

Emine TOKGÖZ

Ömer Faruk ÇELİK

İletişim

bulten@rekabet.gov.tr

Rekabet Kurumu

2015 - Ankara

GİRİŞ _____	1
DÜNYADAN HABERLER _____	2
SEÇİLMİŞ GEREKÇELİ KARARLAR _____	8
SEÇİLMİŞ İDARİ YARGI KARARLARI _____	13

Uzun sayılabilecek bir aradan sonra yeniden Rekabet Bültenini yayımlamaya başlıyoruz. Öncelikle bizden önce Rekabet Bülteni'ni hazırlayan herkese katkılarından dolayı çok teşekkür ederiz. Hedefimiz, meslek personelinin beğenisini ve takdirini kazanmış olan Rekabet Bülteni'ni daha da geliştirerek meslek personelinin ihtiyaçlarına daha fazla cevap verebilen bir bülten haline getirmektir.

Her ay yayımlanacak olan Rekabet Bülteni'nin 2015 yılındaki ilk sayısını 2014 yılında rekabet hukuku, rekabet politikası ve sanayi iktisadında yaşanan gelişmelere ve önemli Kurul kararları ile mahkeme kararlarına ayırdık. İleriki sayılarda ise bu konulara ilişkin güncel gelişmelere yer vereceğiz.

Rekabet Bülteni'nde sizden gelecek öneriler doğrultusunda daha farklı konulara da değinmeyi düşünmekteyiz. Bu nedenle, önemli gördüğünüz hususları/gelişmeleri bizlerin gözünden kaçma ihtimaline karşı bulten@rekabet.gov.tr adresine e-posta göndererek bildirmenizi rica ediyoruz.

Herkese iyi çalışmalar dileriz.

Editörler

- **İtalya Rekabet Otoritesi-Hukuki Hizmetler Piyasası'nda 101. Madde İhlali - Ekim 2014**

İtalya Rekabet Otoritesi (AGCM), Ulusal Baro Birliği'ne, avukatların mesleki faaliyet ücretlerini serbestçe belirlemesini engellemesi sebebiyle Ekim 2014'te idari para cezası vermiştir. Birlik, 2006 yılında yürürlüğe giren ve zorunlu ücretleri iptal eden yasal düzenlemeye aykırı genelge yayımlayarak asgari ücret ve internet üzerinden reklam yasağı düzenlemesine gitmiştir. Ayrıca ilgili genelgede buna aykırı davranan avukatların cezalandırma mekanizmasına da yer vermiştir. Rekabet Otoritesi; Birliğin bir teşebbüs olduğunu, ilgili piyasada rekabetçi parametreleri tespit etmek suretiyle Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Antlaşma'nın yatay rekabet kısıtlarını yasaklayan 101. Maddesini ihlal ettiğini ve ihlalin devam eden tek bir anlaşma niteliğinde olduğuna hükmederek 900.000 Avro idari para cezası vermiştir.

Kaynaklar

https://www.ashurst.com/publication-item.aspx?id_Content=11332

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/37276/italy-punishes-lawyers-association-maximum-fine/>

- **Danimarka İnşaat Karteli - Temmuz 2014**

Danimarka Rekabet ve Tüketici Otoritesi tarafından Elindco Byggefirma A/S (Elindco) firmasına 2007 ila 2009 yılları arasında on dört ayrı ihalede fiyat ve diğer parametrelere ilişkin bilgi değişiminde bulunduğu ve bazı ihalelerde rakipleriyle ihale paylaşımına gittiği gerekçeleriyle ceza verilmiştir. Verilen ceza hem ülkede verilmiş olan en büyük ceza olması hem de tek bir teşebbüse verilmiş olması açılarından dikkat çekicidir. Elindco dışında incelenen otuz iki teşebbüs ise Otorite ile uzlaşma yolunu seçmişlerdir.

Kaynaklar

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/37189/denmark-issues-largest-ever-cartel-fine/>

<http://en.kfst.dk/Indhold-KFST/English/Decisions/20141105-Largest-fine-ever-imposed-in-a-competition-case?tc=3DC1214E60B64969ADE5B557A06C02F8>

- **Kore Adil Ticaret Komisyonu – Kurumsal Mesajlaşma Hizmetleri Piyasası’nda Kar Sıkıştırması - Aralık 2014**

Aralık 2014’te sonuçlanan soruşturmada Kore Acil Ticaret Komisyonu, kablosuz ağ işleticisi olarak aboneler açısından birlikte tekel pozisyonunda bulunan LG UPlus Corp. ve KT Corp. firmalarına kablosuz ağ hizmetlerini yüksek fiyattan sunarak kar sıkıştırması yaptıkları gerekçesiyle ceza verilmiştir. Anılan teşebbüslerin dikey bütünleşik yapısı, zorunlu unsur olan altyapıyı kontrol ediyor olmaları ve bu sayede uyguladıkları kar sıkıştırması stratejisi; ne kadar etkin olurlarsa olsunlar rakiplerin piyasa dışına çıkmak zorunda kalmalarına sebebiyet vermiştir.

Kaynaklar

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/37503/korea-penalises-telecoms-margin-squeeze/>

- **Brezilya Çimento Karteli ve İlk Yapısal Çözüm - Mayıs 2014**

Brezilya’nın rekabet otoritesi Ekonomik Koruma İdari Konseyi, 2011’den beri yürütülen soruşturma sonucu çimento ve taş betonu piyasasında tespit edilen kartele büyük miktarda ceza uygulamış ve ayrıca yapısal tedbirler uygulama yoluna gitmiştir. Çimento pazarının işbirliğine oldukça yatkın olması, teşebbüs birliklerinin bir araya gelerek tartışma platformları olarak işbirliğine gitmeyi kolaylaştırıcı rolü ve müşterilerin coğrafi olarak paylaşılmasıyla rakiplere ilave giriş engeli yaratılması gibi hususlar vakada otorite tarafından dikkate alınan önemli hususlar olmuştur. Dünya çapında verilen en büyük kartel cezalarından biriyle sonuçlanan dosyada ayrıca elden çıkarma, azınlık hisselerin üçüncü taraflara devri, belli ölçekteki teşebbüslere beş yıl boyunca devralma işlemi yapamama gibi yapısal tedbirler de uygulanmış ve böylece uzun dönemde daha rekabetçi bir yapılanma sağlanması hedeflenmiştir.

Kaynaklar

<http://globalcompetitionreview.com/reviews/63/sections/216/chapters/2550/>

<http://www.cade.gov.br/Default.aspx?71c455a47c9166ad78c596a1b69f>

- **Singapur Rekabet Komisyonu-Uluslararası Kartel Cezası - Mayıs 2014**

Singapur Rekabet Otoritesi tarafından bilyeli yatak piyasasında aktif dört Japon şirketi ve Singapur'da yerleşik yavru şirketlerine ilgili piyasada rekabet karşıtı anlaşmalara girmeleri ve rekabet hukukuna aykırı şekilde bilgi değişimine gitmeleri sebebiyle ceza verilmiştir. Aralık 2011'de kartele taraf teşebbüslerden birinin pişmanlıktan yararlanmak üzere Komisyon'a başvurması ile başlayan soruşturmada ilgili teşebbüslerin 1980 ila 2011 yılları arasında Singapur ve Japonya'da düzenli olarak bir araya geldikleri, bu görüşmelerde temsilcilerin ticari açıdan hassas bilgileri birbirleriyle paylaştıkları ve Singapur'da mukim tüketicilere uygulanacak fiyatları birlikte belirledikleri tespit edilmiştir. Bu vaka, Komisyon'un rekabet hukukunu ülke dışı uyguladığı ilk vaka olmuş ve Komisyon'un tek bir ihlalde uyguladığı en büyük ceza ile neticelenmiştir.

Kaynaklar

<https://www.competitionpolicyinternational.com/singapore-joins-the-world-in-fighting-international-cartels>

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/36034/ccs-fines-first-global-cartel/>

- **2014 Yazı ve Sonrası: Amerika Birleşik Devletleri'nde "Ağ Tarafsızlığı" Tartışması**

Haziran 2014'ten itibaren Amerika Birleşik Devletleri'nde telekomünikasyon piyasalarında düzenleyici kurum Federal İletişim Komisyonu (FCC) ve Başkan Obama'nın da içinde bulunduğu bir "ağ tarafsızlığı" tartışması süregelmektedir. Tartışmanın arka planında FCC tarafından 2010 yılında yayımlanan "Açık İnternet Düzenlemesi"nin 2014 yılının Ocak ayında Federal Mahkeme'ye taşınması yatmaktadır. Her ne kadar Mahkeme düzenlemeye ilişkin; geniş bant erişim kurallarını, İnternetin açıklığını, şeffaflık kurallarını onaylasa da sıfır-bloklama ve sıfır-makul-olmayan-ayrımcılık kurallarını iptal ederek FCC'yi serbest ve açık İnternet'in korunması için eyleme davet etmiştir. FCC, Mahkeme kararını müteakip tüm paydaşları ilgili konuda katkı yapmaya çağırılmış olup ilgili tartışma halen devam etmektedir. Ağ tarafsızlığı basitçe İnternet'e ve İnternet'e erişim için gerekli olan fiziksel araçların ayrımcı olmayan ve adil şekilde erişilebilir kılınmasıdır. Ağ tarafsızlığı tartışmalarında duyulan en büyük endişeler; darboğazların tekel gücü yaratması ve dikey bütünleşik teşebbüslerin pazar

gücü sayesinde rakiplerini dışlama ve gözden düşürme güdüleridir. ABD’de telekomünikasyon yanında enerji piyasalarında benimsenen “common carrier” (ortak taşıyıcı) ilkesi ve fiyat düzenlemesi ile uygulanan ağ tarafsızlığı, tartışmanın karşı tarafındaki çevrelerce düzenlemelerin dinamizmin gerisinde kaldığı gerekçesiyle eleştirilmektedir.

Kaynaklar

<http://www.fcc.gov/openinternet>

<http://www.whitehouse.gov/net-neutrality#section-read-the-presidents-statement>

https://apps.fcc.gov/edocs_public/attachmatch/DOC-327104A1.pdf

<http://web.stanford.edu/group/siepr/cgi-bin/siepr/?q=system/files/shared/pubs/papers/pdf/06-15.pdf>

İsveç Rekabet Otoritesi’nin İlk Birleşme Yasağı - Aralık 2014

İsveç Rekabet Otoritesi, Haziran 2014’te emlak piyasasında Swedbank Franchise ile Svensk Fastighetsförmedling arasında planlanan birleşme işlemini yasaklamış ve yarı tamamlanmış haldeki bu işlem sebebiyle rekabetin aksamaması için yargı kararının sonuçlanmasına kadarki dönemde yönetim düzeyinde işlem tarafları arasındaki, bilgi paylaşımını önlemek için de çaba harcamıştır. Aralık ayında Bölge Mahkemesi’nin Otorite lehine karar vermesi ile birleşme işlemi iptal edilmiş ve taraflarca temyize gidilmiştir.¹ Birleşme ve devralma işlemlerinde gönüllü başvuru yönteminin uygulanması sebebiyle taraflar 2013 Aralığında birleşme anlaşmasını imzalamışlar; işlem kapanışının ardından 2014 Ocağında Swedbank Franchise tarafından Otorite’ye gönüllü bildirimde bulunulmuştur. Otorite, esasen, piyasada en büyük pazar payına sahip olan iki teşebbüsün birleşmesi ile ortaya çıkacak teşebbüsün pek çok ilgili ve etkilenen pazarda rekabeti önemli ölçüde azaltacak bir yapılanmaya sebebiyet vereceği değerlendirmesine gitmiştir. Mahkemece onanan bu yasak kararı Otorite için yoğunlaşmalar alanında bir ilk olmuştur.

Kaynaklar:

<http://www.nordiccompetitionblog.com/?p=346>

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/36498/sweden-increases-pressure-merged-estate-agents/>

¹ Temyiz aşaması devam etmekte olup bu yılın Nisan ayında sonuçlanması beklenmektedir.

<http://globalcompetitionreview.com/news/article/37675/sweden-prohibits-first-merger/>

- **Avrupa Birliği'nde Fikri Mülkiyet Hakları'na İlişkin Aksiyon Planları - Temmuz 2014**

Fikri mülkiyete konu olan çıktının son yıllarda hızla artmasına karşılık fikri mülkiyet haklarının (FMH) çok sık ihlal edildiği verisinden hareket eden AB Komisyonu 1 Temmuz 2014'te iki ayrı stratejik aksiyon planı yayımlayarak FMH rejimini hem AB sınırları içinde hem de üçüncü taraf ülkelerde etkinleştirmeyi hedeflemiştir. Bu çerçevede Komisyon tarafından yayımlanan iki duyuru şunlardır: "Fikri Mülkiyet Hakları'nın uygulanmasında yenilenen bir uzlaşmaya doğru: Bir Avrupa Birliği Eylem Planı", "Ticaret, büyüme ve fikri mülkiyet - Üçüncü ülkelerde fikri mülkiyet haklarının korunması ve uygulanması için bir strateji".

Kaynaklar

http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/action-plan/index_en.htm

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-760_en.htm

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0392&from=EN>

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/july/tradoc_152643.pdf

http://www.jdsupra.com/legalnews/european-commissions-actions-to-better-52474/?utm_source=jds&utm_medium=twitter&utm_campaign=traderegulation

- **Avrupa Birliği Komisyonu'nda Yeni Dönem: Jean-Claude Juncker ve Komisyon'da Yeni Yapılanma - Eylül-Ekim 2014**

Haziran 2014'te AB Konseyi tarafından Komisyon Başkanlığı'na aday gösterilen Juncker'in Komisyonerler takımı Ekim ayında AB Parlamentosu tarafından onanmıştır. Bu çerçevede, 1 Kasım 2014'ten itibaren beş yıl boyunca bu görevi yürütecek olan Juncker, Komisyon yapılanmasını yatırım ve demokratikleşme odaklı iddialı ajandasına göre yeniden şekillendirmiştir. Juncker, politika alanlarını "proje takımları" adı altında gruplandırarak bu grupların her birine birer başkan yardımcısı atamıştır. Öncelikli olan ve Juncker Komisyonu'nun ajandası hakkında bilgi sağlayan bu proje alanları

şunlardır: i) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası (Yüksek Temsilci tarafından koordine edilmektedir.), ii) Daha İyi Düzenleme, Kurumlar Arası İlişkiler, Hukukun Üstünlüğü ve Temel Haklar iii) Bütçe ve İnsan Kaynakları iv) Dijital Tek Pazar v) Enerji Birliği vi) Avro ve Toplumsal Diyalog vii) İş, Büyüme, Yatırım ve Rekabetçilik. Rekabetten sorumlu Komisyoner olarak Danimarkalı Margrethe Vestager atanmış olup Rekabet Politikası, Yeni Komisyon'da "Dış İlişkiler ve Güvenlik" ile "Avro ve Toplumsal Diyalog" dışındaki tüm proje takımlarının bir parçası olarak uygulanmaktadır.

Kaynaklar

http://ec.europa.eu/news/eu_explained/140715_en.htm

http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_en.pdf

http://ec.europa.eu/priorities/work-programme/index_en.htm

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/vestager_en

http://ec.europa.eu/commission/sites/cwt/files/commissioner_mission_letters/vestager_en.pdf

• Birleşik Krallık'ta Kurumsal Değişiklik - Nisan 2014

Birleşik Krallık'ta tüketici odaklı ve rekabetin sınırlarının genişlediği bir vizyon çerçevesinde Rekabet Komisyonu ile Adil Ticaret Ofisi ilk aşamada Ekim 2013'ten itibaren; tam anlamıyla ise Nisan 2014'ten itibaren birleşerek Rekabet ve Piyasalar Otoritesi (CMA) çatısı altında birleşmiştir. CMA'nın ilk aşamadaki stratejisi şu konulara odaklı olarak belirlenmiştir: birleşme ve devralmalar, rekabet hukuku soruşturmaları, piyasa araştırmaları ve çalışmaları, çevrimiçi rekabet hukuku, özel hukuk uygulamaları.

Kaynaklar

<https://www.gov.uk/government/speeches/delivering-choice-and-growth-through-the-competition-and-markets-authority-cma>

<https://www.gov.uk/government/news/new-competition-authority-comes-into-existence>

▪ **Didim Ekmek Soruşturması**

Karar Tarihi:

22.01.2014

Karar Sayısı:

14-04/80-33

Türü:

Soruşturma

Rekabet Kurumuna yapılan başvuruda, bazı internet sitelerindeki haberlere yer verilerek, Aydın ili Didim ilçesindeki fırıncıların anlaşma yaparak ekmek fiyatlarındaki rekabeti ortadan kaldırdıkları ifade edilmiştir. Raportörlerce yapılan incelemede, Didim'deki fırıncıların zaman zaman rekabete girdikleri, bu rekabet neticesinde fiyatların düştüğü, bunun üzerine yaptıkları toplantılar sonucunda anlaşarak fiyatları yükselttiklerine dair pek çok haberle karşılaşılmıştır.

Öte yandan, DTO Yönetim Kurulu Başkanı inceleme konusuna ilişkin olarak, ekmek üreticilerinin 3-4 ayda bir toplantı gerçekleştirdiği; bu toplantılarda maliyetler, ekmek satış fiyatları ve mesleki dayanışmaya ilişkin konuların konuşulduğu; ancak fırıncıların tümü tarafından katılım sağlanmadığı; DTO'nun bu toplantıların düzenlenmesinde veya konuşulan konular hususunda herhangi bir dahlinin bulunmadığı bilgilerini vermiştir

Soruşturma açıldıktan sonra Kuruma pişmanlık başvurusu yapılmış ve başvuruda bulunan teşebbüsler, Pişmanlık Yönetmeliği'nin 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde; kartelin etkilediği ürünler, kartelin süresi, kartele taraf olan teşebbüslerin isimleri, kartelle ilişkili görüşmelerin tarihleri, yerleri katılımcıları ve kartelle ilgili sahip olunan bilgi ve belgeler hakkında bilgi vermişlerdir. Buna göre, Didim ilçesinde faaliyet gösteren 14 teşebbüs arasında 2013 yılının Ocak ayında yapılan anlaşma ekmek fiyatını belirlemeye yöneliktir.

Dosya mevcudu internet haberleri, Didim'de ilk olarak 2010 yılının Mayıs ayında 14 fırıncı tarafından 300 gramlık ekmeğin fiyatının 75 Kuruş olarak belirlendiğine; aynı yılın Aralık ayında bazı fırınların rekabete girmesiyle fiyatın 50 Kuruş'a kadar düştüğüne, ancak 2011 yılının Mart ayında yapılan anlaşmayla fiyatın tekrar 75 Kuruş olduğuna işaret etmektedir.

Söz konusu haberler ile inceleme konusuna ilişkin bilgi ve belgeler, 2012 yılının Aralık ayında iki fırının rekabete girmesinin etkisiyle 250 gramlık ekmek için 50 Kuruş'a inen fiyatın, 2013 yılının Ocak ayında yapılan iki toplantı sonucunda varılan anlaşmayla yeniden 75 Kuruş'a yükseltildiğini göstermektedir. Bu anlaşmaya dahil olmayan çok az sayıdaki fırıncı ile ulusal marketlerin de anlaşmayla belirlenen bu fiyata uyum/saygı göstermesi neticesinde yerinde incelemelerin tamamlandığı 19.06.2013 tarihi itibarıyla tüketicilerin ekmeği azami fiyat olan 75 Kuruş'tan daha düşüğe alamadığı saptanmıştır. Soruşturma tarafı teşebbüslerin tamamının varlığını kabul

ederek pişmanlık başvurusunda bulunduğu Ocak 2013'teki bu anlaşma, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanmakta olup, Ceza Yönetmeliği ve Pişmanlık Yönetmeliği'nde düzenlenen "kartel" tanımına uyum göstermektedir.

Soruşturma sonucunda, hakkında soruşturma yürütülen ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri tespit edilen 14 teşebbüse Kanun'un 16. maddesi ile "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası hükümleri uyarınca 2012 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirin %8'i oranında olmak üzere idari para cezası verilmesine; bununla beraber, ilgili teşebbüsler tarafından Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik'ten yararlanmak üzere yapılan başvurular hakkında verilen 13-57/804-M sayılı Kurul kararı dikkate alınarak, teşebbüslere verilen cezanın anılan Yönetmelik hükmü uyarınca indirilmesine karar verilmiştir.

▪ **Aksaray Sürücü Kursları Soruşturması**

Karar Tarihi:
12.02.2014

Karar Sayısı:
14-06/127-56

Türü:
Soruşturma

Soruşturma konusu, Aksaray ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşmak suretiyle havuz sistemi oluşturdukları ve kurs ücretlerini belirledikleri iddiasına yöneliktir. Dosya kapsamında elde edilen delillerin bir bütün olarak incelenmesinden Aksaray ilinde faaliyet gösteren sürücü kurslarının 2008 yılından başlayıp 2013 yılına kadar çeşitli dönemlerde Dernek aracılığıyla bir araya gelerek toplantılar yaptıkları, bu toplantılarda sunmuş oldukları hizmetlerin fiyatları ile hizmet koşullarına, havuz oluşturulmasına ve elde edilen gelirin paylaşımına ilişkin çeşitli görüşmeler ve anlaşmalar yaptıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca oluşturulan havuz sisteminin uygulama geçirildiği, havuza para aktarılıp, havuzdan sürücü kurslarına paylaşım yapıldığı tespit edilmiştir. Diğer yandan, Dernek üyeleri tarafından belirlenen ücretlerin ve alınan kararların uygulanmasını sağlamak adına inceleme ve denetim mekanizmalarının kurulduğu ve kararlara uymayanlara ceza verilmesinin öngörüldüğü de söz konusu deliller ile ortaya konulmaktadır. Teşebbüsler arası akdedilen sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu bir anlaşma niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir. Söz konusu anlaşma fiyat tespitini içermesi nedeniyle, rekabet hukuku bağlamında kartel olarak nitelendirilmiştir.

Dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgelerin, kararda yer verilen 2008 ve 2010-2013 yıllarına ilişkin rekabeti bozucu anlaşmaların, Ceza Yönetmeliği kapsamında birden fazla bağımsız davranış oluşturduğunun ortaya konulması için yeterli olmadığı kanaatine ulaşılmıştır. Bu nedenle, 2008-2013 yıllarında teşebbüsler arasında yapılan ve uygulamaya geçirildiği anlaşılan rekabet bozucu anlaşmaların tek bir anlaşmanın parçası olarak değerlendirilmesi uygun görülmüştür. Ayrıca ihlale bir yıldan uzun, beş yıldan kısa bir süre için taraf olan teşebbüsler bakımından belirlenecek temel para cezasının yarısı oranında arttırılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Sonuç olarak, anlaşarak ehliyet türü bazında fiyatlar ile ödeme koşullarını belirlemek, kursiyerlerden elde edilen geliri bir havuzda toplayarak aralarında paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri tespit edilen teşebbüslere %2-3 arasında değişen oranlarda idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

▪ **Çorum Yapı Denetim Kuruluşları Soruşturması**

Karar Tarihi:
02.12.2013

Karar Sayısı:
13-67/929-39

Türü:
Soruşturma

Çorum'da faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşları (YDK) ve bu kuruluşlara hizmet veren yazılım şirketinin rekabeti bozucu davranışlarda bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik soruşturma açılmıştır.

Çorum'daki yapı denetim firmalarına ilişkin olarak Rekabet Kurulunun 23.06.2011 tarihli ve 11-39/816-259 sayılı benzer bir kararı bulunmaktadır. Bu kararda Çorum'daki YDK'lerden sekizinin uyguladıkları sıra sisteminin Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine ve söz konusu uygulamanın sona erdirilmesine yönelik olarak Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüslere görüş gönderilmesini sonucuna varılmıştır. Ancak Çorum'daki YDK'ların havuz sistemi kurmaları ve sıra ile müşteri paylaşımında bulunmalarından dolayı verilen bu uyarıya rağmen, 2012 yılı içinde Kuruma intikal eden şikâyetler çerçevesinde durumun bir şekilde halen devam ettiği bilgisi gelmiştir. Öneri ve soruşturma süreçlerinde yapılan tespitler bu durumu teyit eder niteliktedir.

Yapılan incelemelerde Duru Bilişim'de bulunan Adil İş Dağıtım Sistemi (AİDS) sunumu sistemin genel çerçevesini özetler niteliktedir. Bunun yanında bulunan Belge 1 ile de, AİDS sunumu teyit edilmiş ve iş almayla ilgili 600.000 TL sınırından bahsedilerek, yapılan toplantılarda iş alım durumlarının değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Birlikte bulunan kasa kiralama belgesi ve bu kasanın kiralama ve kapanma tarihleriyle birlikte

en az beş kişinin yetkisiyle açılabilmesi gibi detaylar, kasanın kiralama amacının böyle bir sisteme hizmet ettiği kanaatini güçlendirmiştir.

Öte yandan AİDS'ye firmaların uzun bir dönem boyunca girmiş oldukları kendilerine ait ticari sır niteliğindeki sözleşme detay bilgileri, sistemin ilgili dönem boyunca açıkça uygulandığını teyit etmiştir. Söz konusu sisteme girilen verilerle birlikte gerçekleşen rakamlar üzerinden çıkarılan yukarıda yer verilen grafikler birbirleriyle büyük ölçüde uyuşmakta ve ilgili belgelerde yer alan 600.000 TL sınırını teyit edecek şekilde bu rakam civarlarında çeşitli sıçrama hareketleri bulunmaktadır. Bunun yanında Duru Bilişim'den alınan AİDS tanıtım sunumunda yer verilen Çorum ilindeki firmaların cari iş alma detay bilgileri ile ilgili dönemlerdeki gerçekleşen verilerin çok büyük ölçüde uyuşması da sistemin uygulandığına dair diğer bir ispat kaynağı niteliğindedir.

Soruşturma konusu sistem, hakkında soruşturma yürütülen yapı denetim kuruluşları tarafından uygulanmış olup, söz konusu sistemin temel olarak bir tür iş dağıtım sistemi olarak ortaya çıktığı ve daha önce Rekabet Kurulunun kararına konu olan sistemin bir benzeri olduğu görülmüştür. Genel itibarıyla değerlendirildiğinde, uygulandığı tespit edilen sistem bir tür sıra sistemidir. Sistem belli bir iş hacminden sonra iş almama ve bekleyerek sıradaki diğer firmalara öncelik vermeye yöneliktir. Bir diğer ifade ile daha önce Kurulun uyarı vererek sonlandırılmasını istediği sistemin bir benzeri niteliğindedir. Bu noktada sistemin, sonlandırılmış gibi gösterilerek farklı bir çeşidiyle uygulanmaya devam edildiği kanaatine varılmıştır.

Bu çerçevede Çorum'da faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşlarının aralarında fiyat anlaşması ve müşteri paylaşımı yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği anlaşıldığından, ilgili teşebbüslere idari para cezası uygulanmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Soruşturmada ilgili havuz programının yapı denetim firmaları arasında işbirliğini kolaylaştıracak bir platform olarak kullanıldığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla bu programı üreten Duru Bilişim'in, 4054 sayılı Kanun kapsamındaki durumu irdelenmiştir. Duru Bilişim'in desteği bu sistemin işlemesi bakımından esaslı bir unsur niteliğindedir. Nitekim sistemin yürütülmesi bakımından bilgi paylaşımı ve bu bilgilerin girileceği altyapı ve bunun sürekliliği önem arz etmektedir. Dolayısıyla Duru Bilişim'in, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlali şeklinde ortaya çıkan kabahatin işlenmesinde etkili bir rol oynadığı kanaatine varılmıştır. Bu çerçevede, Duru Bilişim açısından da 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde idari para cezası uygulanması gerektiği kanaatine varılmıştır.

Sonuç olarak,

- İş alma sistemindeki uygulamalarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri tespit edilen ilgili teşebbüslere % 0,9 oranında;
- Yapı denetim firmalarının gerçekleştirdikleri ihlale Kabahatler Kanunu'nun 14. maddesi bağlamında iştirak eden Duru Bilişim'e % 0,6 oranında olmak üzere idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

- **Danıştay İDDK'nın 22.4.2014 günlü 2011/118 Esas, 2014/1780 Karar Sayılı Kararı**

Bilgi-Belge Talebi Yazılı Olmak Zorunda Değil!

As Eczacı Deposu Ticaret AŞ'deki yerinde inceleme sırasında istenen bilgi ve belgelerin verilmediğinden bahisle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bilgi ve belgelerin verilmesinin reddedildiği tarih itibarıyla adı geçen teşebbüsün Yönetim Kurulu'nda görev yapan Ahmet Keleşoğlu, Mustafa Sonay Gürgen ve Nazım Karpuzcu'ya ayrı ayrı ve teşebbüse verilen cezanın takdiren % 5'i oranında olmak üzere 171,60-TL idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 04/07/2007 günlü, 07-56/627-210 sayılı kararının davacıya yönelik kısmının iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 13. Dairesi tarafından reddedilmişti. Davacıların temyiz başvurusu üzerine konuyu görüşen Danıştay İDDK, 13. Daire'nin kararını onarken, "Kurum raportörlerinin istediği bilgilerin, yazılı olarak istenmesi gerektiği yolunda herhangi bir hüküm bulunmadığı gibi uyuşmazlık konusu olayda, istenen bilgilerin şirket merkezinden faks yoluyla gönderilebilecek nitelikte oldukları" hususuna vurgu yaptı.

- **Danıştay 13. Dairesi'nin 30.5.2014 günlü 2010/4818 Esas, 2014/2197 Karar Sayılı Kararı**

Piyasa Aksaklığı Bulunan Pazarlarda, İhlalin Önemsiz Olduğu ve Etki Doğurmadığı, Piyasada rekabetin Devam Ettiği ya da Ön araştırma Açılmasıyla İhlale Son Verildiği Durumlarda İstisnai Olarak Soruşturma Açılmayabilir!

Burdur ilinde faaliyet gösteren dersanelerin oluşturduğu Burdur Özel Dersaneler Birliğinin dersane ücretlerini; bu ücretlerin alt sınırını, uygulanacak indirim oranlarını, indirim dönemlerini, promosyon koşullarını, ilan ve reklam gibi konuları, 09.12.2009 tarihli toplantısında görüştüğü, bu toplantı kararının ilk imzaya açılan metninde "tavsiye edilen" ibaresinin bulunmadığı, bu durumun fark edilmesi üzerine yeniden tutanak hazırlandığı ve tekrar imzaya açıldığı yolunda, Burdur Tüketicileri Koruma Derneği tarafından yapılan şikâyet başvurusunun reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 10.6.2010 gün ve 10-42/728-235 sayılı kararının, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek açılan dava, Danıştay 13. Dairesi tarafından reddedilmiştir.

13. Daire'nin ret kararında "tüm ayrıntılarıyla ortaya konulan olayda, teşebbüs birliğince alınan kararın uygulanmadığı, yalnızca indirim oranlarına ilişkin maddenin bazı dersaneler tarafından kısa süreli uygulanarak

sonrasında uygulamanın sona erdirildiği ve gerek teşebbüs davranışları gerek Rekabet Kurulu'nun müdahalesi ile anti-rekabetçi zararın ortadan kaldırıldığı anlaşıldığından, davacı şikâyetinin reddi ile ilgili teşebbüs birliği ve teşebbüslere 4054 sayılı

Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca görüş bildirilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık saptanmamıştır" değerlendirmesine yer verilmiştir.

○ **Danıştay İDDK'nın 20.1.2014 günlü 2010/2450 Esas, 2014/59 Kararı**

Pazar verileriyle de desteklenen iki e-posta ihlali ispata yeterlidir!

İlaç üreticisi teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında

Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 19/0112007 tarih ve 07-07/43-12 sayılı kararının iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 13. Dairesi tarafından ihlalin ispatlandığı gerekçesiyle reddedilmişti. Davacı teşebbüsün temyiz başvurusu üzerine konuyu görüşen Danıştay İDDK, pazar verileri ile de desteklenen iki e-postanın ihlali ispatlamak açısından yeterli olduğunu teyit etti. İDDK 13. Daire'nin kararını onarken, "herhangi bir teşebbüsün ister tek başına ister başka teşebbüslerle eş zamanlı olarak belli kalemlerde veya bütününde bir ihaleye girmemesinin şüphesiz tek başına bir anlam ifade etmediği, ancak 'Eğitim Hastaneleri Toplantısı' başlıklı e-posta ile 'Eğitim Hastaneleri 3 Nisan Son Durum' başlıklı e-posta'da geçen ifadelerle [Kurul kararında] yapılan tespitin birebir örtüştüğü," hususuna vurgu yaptı.

Kanımızca İDDK'nın bu kararı, ispat standardında belirli bir ölçüye açıklık getirmesi ve anlaşmanın ispatında dijital delillerin de ispat vasıtası olarak kullanılmasının caiz olduğunu tekrar vurgulaması bakımından önem taşıyor.

www.rekabet.gov.tr

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent Çankaya 06800 / ANKARA

Tel: (0312) 291 44 44

Faks: (0312) 266 79 20